

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue

Käyttösuunnitelmat 2021

Opetus- ja kasvatuslautakunta 2.2.2021

Sisältö

Sisältö.....	2
Lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet	2
Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue.....	3
Esikunta.....	3
Varhaiskasvatuspalvelut	4
Opetuspalvelut.....	7
Irtaimistoinvestoinnit	10

Lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet

Lautakunnat päättävät talousarviota operatiivisemman tason käyttösuunnitelmista vuodelle 2021 tammikuun 2021 loppuun mennessä. Lautakunnat päättävät käyttösuunnitelmista lopullisesti sen jälkeen, kun valtuusto on antanut talousarviossa niille strategiset tavoitteet sekä rahoitusresurssit. Käyttösuunnitelmassa lauta-/johtokunta asettaa avainalueille/vastuualueille muut kuin kuntalain tarkoittamat sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä jakaa valtuuston antamat taloudelliset resurssit avain-/vastuualueille. Käyttösuunnitelmaan sisällytetään myös mahdolliset tiedot lautakunnan alaisista kehitysinvestointeihin haetuista ja myönnettyistä määrärahoista sekä tiedot tärkeimmistä suoritteista palvelukokonaisuuksittain. Talouspalvelut ohjeistavat tarkemmin käyttösuunnitelmien laadintaa kaupunginvaltuuston talousarviokäsittelyn jälkeen. Käyttösuunnitelmassa tullaan soveltamaan samaa rakennetta kuin talousarviossa.

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue

Esikunta

Keskeiset palvelut

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen esikunnassa on palvelualueen ylin johto ja suunnittelupalvelut.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2021-2024

Opetuksen ja kasvatuksen sekä hyvinvoinnin palvelualueiden yhteiset talous- ja hallintopalvelut keskitetään alkuvuoden aikana konsernipalveluihin hallintopalvelut -yksikköön. Taluspäällikön osalta siirto on toteutettu jo vuoden 2020 aikana.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2021-2024

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2020 -	Tiedollajohtamisen vahvistuminen esimiesten työssä ja johtamisessa	Uuden oppilashallinto-ohjelman tietojen hyödyntäminen. Varhaiskasvatuksen uuden asiakashallintaohjelman hankinta. Tietovarastojen ja digitaalisten alustojen hyödyntäminen.	O2

Sitovat taloustavoitteet

	TP 2019	Muutettu KS 2020	KS 2021	2022	2023
OPEKAS Esikunta					
TOIMINTATUOTOT	89 322				
TOIMINTAKULUT	-2 841 144	-1 016 570	-1 017 790	-1 017 613	-1 270 289
TOIMINTAKATE	-2 751 822	-1 016 570	-1 017 790	-1 017 613	-1 270 289

Varhaiskasvatuspalvelut

Keskeiset palvelut

Järvenpään kaupungin varhaiskasvatuksen tehtävänä on järjestää laadukas ja monipuolinen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluverkko alle kouluikäisille lapsille. Toiminnalla edistetään lasten kasvua, oppimista, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia ja siinä huomioidaan lapsen edun ensisijaisuus. Laadukasta pedagogiikkaa ja toimintatapoja kehitetään yhteistyössä henkilöstön ja perheiden kanssa. Kunnallisen varhaiskasvatuksen lisäksi kaupunki vastaa yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2021-2024

Varhaiskasvatuspalveluita käyttävien lasten kokonaismäärän arvioidaan olevan vuonna 2021 noin 60 lasta suurempi kuin vuonna 2020. Kuitenkin vuoteen 2024 mennessä lapsimäärän arvioidaan pienenevän noin 60 lapsella. Syksyllä 2020 palautui subjektiivinen oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen, millä arvioitiin olevan vaikutusta kokopäiväisen varhaiskasvatuksen tarpeeseen. Muutoksella ei ole kuitenkaan ainakaan pandemiatilanteeseen yhdistettynä ollut sellaista vaikutusta palvelutarpeeseen, että olemassa olevaa palveluverkkoa olisi sen seurauksena tarpeen tarkastella, vaikka kokopäiväpaikalla olevien lasten suhteellinen osuus ikäluokasta on jonkin verran lisääntynyt. Yksityisen, palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuksen osuus on vuonna 2020 ollut noin 20 %. Osuutta on tulevana vuosina mahdollisuus jonkin verran nostaa.

Vallitsevalla pandemiatilanteella on ollut suuria vaikutuksia varhaiskasvatuksen toteuttamiseen. Yhteistyöhön perustuvia toimintatapoja on jouduttu arvioimaan ja muuttamaan, ja huoli tartuntojen leviämisestä vaikuttaa arjen toimintaan yksiköissä. Tilanne on kuitenkin auttanut digitaalisten työvälineiden vahvemmassa haltuunotossa, ja esimerkiksi koulutusten ja kokousten sekä vanhempien kanssa tehtävän yhteistyön järjestämisestä etäyhteyksin on saatu hyviä kokemuksia, joita pystytään hyödyntämään jatkossa.

Uuden asiakastietojärjestelmän kilpailuttaminen on päättymässä, ja sen käyttöönottoa aletaan valmistelemaan keväällä. Uusi järjestelmä otetaan käyttöön syksyn 2021 aikana, ja sen odotetaan tuovan helpotusta asiakastietojen hallintaan ja lisäävän mahdollisuuksia tiedolla johtamiseen.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 5 § ja 8 § muuttuu 1.8.2021 alkaen siltä osin, että tuloarvoja alennetaan 31 % ja toisesta lapsesta perittävä maksu on enintään 40 prosenttia nuorimman lapsen laskennallisesta kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta. Näillä muutoksilla on vaikutusta varhaiskasvatuksen maksutuottoihin niin kunnallisen kuin yksityisen varhaiskasvatuksen (palvelusetelit) osalta. Muutoksen tavoitteena on työllisyyden parantaminen ja tätä kautta varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostaminen.

Eduskunnassa on valmisteilla varhaiskasvatuslain 35 §:n muutos, jotta pykälään lisättäisiin uusi momentti siitä, että henkilöstömitoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Lisäksi henkilöstölle tulisi velvollisuus ilmoittaa, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan lapsen varhaiskasvatuksen. Mikäli lain muutos hyväksytään, se astuu voimaan 1.8.2021 ja tulee todennäköisesti lisäämään resurssin tarvetta.

Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta tarjoava kahdeksanryhmäinen Cooperin päiväkoti avasi ovensa aikataulun mukaisesti 18.1.2021. Cooperin päiväkodin tiloihin siirtyivät päiväkoti Pehtoori ja päiväkoti Puistola, joten toiminta uusissa tiloissa alkoi heti täydellä kapasiteetilla. Puistolalan päiväkodin tiloista varhaiskasvatuskäytössä luovuttiin, ja Pehtoorin päiväkodin tila tullaan kevään aikana ottamaan käyttöön Isokydön päiväkodin peruskorjauksen väistötalaksi. Kesällä 2020 luovuttiin Haltianpolun päiväkodin tiloista, kun uusi alueelle valmistunut yksityinen päiväkoti Norlandia Metso vähensi kunnallisen varhaiskasvatuksen tarvetta alueella. Settlementti Louhelan päiväkoti lopetti toimintansa yksityisenä ja siirtyi samalla kunnalliseksi päiväkodiksi 1.8.2020. Louhelan päiväkodin jatkoa arvioidaan muun palveluverkon yhteydessä. Harjulan uusi koulu ja päiväkoti valmistuvat alkuvuodesta 2022.

Uuden JYK:n kouluhanke etenee siten, että sen ensimmäinen vaihe voidaan ottaa käyttöön tammikuussa 2023. JYK:n koulun yhteyteen on varhaiskasvatukselle tulossa kaksi esiopetusryhmää. Oinaskadun hankkeen toteuttamisesta on tehty periaatepäätös, mutta toteuttamistapa vahvistuu vasta alkuvuodesta. Oinaskadun hankkeeseen sisältyy varaus seitsemälle varhaiskasvatusryhmälle ja kahdelle esiopetusryhmälle, joiden on tarkoitus korvata Lampaanpolskan päiväkoti ja mahdollisesti myös Pesäpuun päiväkoti. Näiden hankkeiden lisäksi kevään aikana tehdään vielä laajempaa palveluverkkotarkastelua vuosille 2021-2030, jossa esitetään palveluverkkoa ja tulevia investointeja tehtäväksi kaupungin kantokyvyn ja tulevan palvelutarpeen mukaiseksi. Palveluverkkoesityksessä vanhoista ja huonokuntoisista tai muuten tarpeettomaksi jäävistä rakennuksista sekä pienistä toimipisteistä luovutaan. Näiden lisäksi joudutaan varautumaan uusiin mahdollisiin sisäilmakohteisiin ja niiden investointitarpeisiin.

Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan tavoitteena kaudella 2020-2021 on kehittää pedagogista toimintaa ja oppimisympäristöjä erityisesti monipuolisten oppimiskokonaisuuksien, lasten vahvuuksien ja tavoitteellisten perustoimintojen näkökulmasta. Tavoitteet liittyvät erityisesti leikin, liikkumisen ja kulttuuriperinnön tukemiseen, lapsen yksilöllisten tarpeiden huomiointiin sekä perushoitotilanteiden pedagogiikan vahvistamiseen. Tavoitteissa huomioidaan arviointimallin mukaisesti yksilö-, tiimi-, yksikkö-, alue- ja kuntataso sekä marraskuussa 2020 toteutetun asiakastytytyväisyysskyselyn tulokset.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2021-2024

	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2021-2023	Tiedolla johtamisen ja digitalisaation vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Uuden asiakasjärjestelmän käyttöönotto Tiedolla johtamisen välineiden selvittäminen ja käyttöönotto (käyttöaste, täyttöaste, talouden seuranta) 	02
2021	Johtamisosaamisen sekä yhteisö- ja itseohjautuvuuden vahvistuminen.	<ul style="list-style-type: none"> Valmentavan johtamisen ja itseohjautuvuuden vahvistaminen Päätöksenteko- ja tiedonkulkurakenteiden tarkastelu ja päivittäminen 	01, 03

2021-2022	Hyvinvointisuunnitelman toimeenpano	<ul style="list-style-type: none"> Lasten tuen tehokas kohdentaminen, varhaiskasvatuksen erityisopettajien työnkuvan tarkastelu ja nimikkeen yhtenäistämisen valmistelu 	A1, O1
2021-2023	Henkilöstöresurssin vahvistaminen (rekrytointi, pitovoiman lisääminen)	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön kouluttautumisen tukeminen (VLH pätevytyminen, avoimen yliopiston opinnot) Vakituisten sijaisten käytön tarkastelu Työhyvinvointihanke Skillhive -osaamisalustan hyödyntäminen koulutussuunnittelussa 	O1, O2
2021-2024	Palvelutarvetta vastaava palveluverkko	<ul style="list-style-type: none"> Uusien yksiköiden suunnittelu ja käyttöönotto Palveluverkkosuunnitelman päivitystarpeen arviointi Käyttöasteseurannan hyödyntäminen palvelujen suunnittelussa 	A1, S4

Suoritteet keskeisimmistä palveluista, joissa ta -perustuu palvelutarpeeseen

Päivitetään kevään 2021 aikana

Sitovat taloustavoitteet

	TP 2019	Muutettu KS 2020	KS 2021	2022	2023
Varhaiskasvatuspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	3 502 784	2 876 265	3 182 098	2 861 265	2 861 265
TOIMINTAKULUT	-30 335 056	-29 756 625	-28 990 050	-28 902 979	-28 380 513
TOIMINTAKATE	-26 832 272	-26 880 360	-25 807 952	-26 041 714	-25 519 248

Opetuspalvelut

Keskeiset palvelut

Opetuspalvelut koostuvat perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta, oppimisen ja koulunkäynnin tuesta, ml. koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä opiskeluhuollosta. Opiskeluhoolto sisältää monialaisen opiskeluhuollon lisäksi psykologi- ja kuraattoripalvelut. Opiskeluhoollon koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut tuotetaan Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymässä

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2021-2024

Hallitusohjelmassa korostetaan kouluttautumisen tärkeyttä. Vuoden 2020 loppuun mennessä Hallitus laatii osaamisen ja oppimisen tiekartan vuodelle 2030, jossa etsitään pitkän aikavälin keinot Suomen koulutus- ja osaamistason nostamiseksi, koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi ja oppimiseröjen kaventamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön talousarvioehdotuksessa 2020 on mainittu toimenpiteitä, joilla on vaikutusta opetuspalveluiden toimintaan lähivuosina. Näitä ehdotuksia ovat mm. valmistautuminen oppivelvollisuuden laajennukseen 18 - ikävuoteen saakka syksystä 2021 alkaen, opiskelijahuollon vahvistaminen, esi- ja alkuopetuksen toiminnan kehittäminen sekä iltapäivä- ja harrastustoiminnan kehittäminen. Opiskeluhoollon osalta kehysvalmistelussa on jo huomioitu 2. asteelle koulupsykologin resurssin lisääminen. Oppivelvollisuuden pidentäminen ei ole huomioitu kehysvalmistelussa, sillä muutosten käytännön toteutus ja talousvaikutukset eivät ole vielä tiedossa.

Koulujen sisäilmaongelmat ovat valtakunnallinen ilmiö, joka hankaloittaa opetuksen järjestämistä ja vie lähivuosina merkittävästi resursseja. Myös vuonna 2021 perusopetuksen oppilaita opiskelee edelleen eri tiloissa, kuin mitä aikaisemmin oli suunniteltu. Lisäpainetta tilojen riittävyyden suhteen on aiheuttanut Anttilan koulun väistö ja perusparantaminen, Harjulan koulun väistö ja Oinaskadun koulun väistö sekä alakoulujen oppilasmäärän lisääntyminen. Vuoden 2021 aikana myös Saunakallion koulun ulkosivun uudistus tuo toiminnan tiivistämissä painetta sekä koululle että varhaiskasvatukseen. Uusien ja perusparannettavien koulurakennusten suunnittelu on merkittävää koko suunnittelukauden ajan. Harjulan uuden koulun on tarkoitus valmistua keväällä 2022 ja uuden Järvenpään Yhteiskoulun kampuksen ensimmäisen vaiheen vuoden 2023 alkupuolella. Näiden kohteiden käyttökustannukset tarkentuvat suunnittelun edetessä. Uusi Harjulan koulurakennus korvaa olemassa olevan Harjulan koulun ja Vihtakadun koulun sekä Loutin päiväkodin. Uusi Järvenpään yhteiskoulu korvaa ensimmäisessä vaiheessa elinkaarensa päähän tulleen Urheilukadun kiinteistön. Toisessa vaiheessa toteutetaan Kansakoulunkadun kiinteistön perusparannus ja Juholan kiinteistöstä luovutaan. Näillä toimenpiteillä pystytään vastaamaan oppilasmäärän kasvuun. Oppilasmäärän kasvu tarkentuu kevään 2021 väestösuunnitteen pohjalta tehtävässä oppilasennusteessa sekä tarkennetussa palveluverkkosuunnitelmassa. Tarkastelujakson taloussuunnittelussa on alustavasti huomioitu resurssin lisääminen oppilasmäärän kasvaessa.

Samanaikaisesti perusopetuksen opetussuunnitelmien toiminnallisuuden toteuttaminen, valtakunnallisen lähikouluperiaatteen ja inklusoivan opetuksen lisääminen edellyttävät toimintaan ja oppimisympäristöihin muutoksia, mm. oppijakeskeisyyden ja digitalisaation vahvistamista. Myös yhä

useampi oppija tarvitsee henkilökohtaista tukea oppimisessa ja kasvamisessa. Talouden liikkumavaratoimissa on koulunkäynninohjaajien resurssi vähentäminen viidellä. Oppilasmäärän kasvu tuo mukanaan lisää resurssia ja tukitoimet täytyy tarkastella uudelleen kunakin suunnitteluvuonna ja resurssi käyttää tarkoituksenmukaisesti oppimista tukemaan. Koronan mukanaan tuomaan oppimisen vajetta on paikattu valtiolta 2020 saadun avustuksen avulla. Sekä opetus- että ohjausresurssia on sen myötä saatu parannettua. Avustuksen käyttö jatkuu vuonna 2021.

Lukiokoulutuksessa on tehty uuden opetussuunnitelman muutostyötä. Uusi opetussuunnitelma astuu voimaan 1.8.2021. Tämän lisäksi lukiokoulutuksen aloituspaikkoja lisätään syksyn 2020 tavoin 10 opiskelijalla. Koulukirjastoyhteistyötä kehitetään yhdistämällä lukion kirjaston, perusopetuksen koulukirjastojen sekä kaupunginkirjaston voimavarat ja osaaminen.

Suuri toimintaan ja talouteen vaikuttava tekijä on oppivelvollisuuden laajentaminen porrastetusti 1.8.2021 alkaen. Keväällä 2021 yhdeksännellä luokalla olevat oppilaat ovat ensimmäinen ryhmä, joka on oikeutettu laajennetun oppivelvollisuuden myötä maksuttomaan toisen asteen koulutukseen. Oppivelvollisuuden laajentamisen toteuttamiseksi on jo vuoden 2020 lopussa perustettu sekä kuntatason että kuumakuntatason yhteistyöryhmiä.

Toimintaympäristöt muuttuvat ja kehittyvät. Oppimisen tavat muuttuvat ja kehittyvät. Osaavan henkilöstön rekrytointiin ja kilpailukykyisiin työoloihin panostetaan, jotta kaupungin oppilaitokset antavat oppilaille parhaan mahdollisen oppimisen alustan.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2021-2024

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strategia
2020-2021	Oppilaan kiinnittymistä lähikouluun vahvistetaan.	Vahvistetaan yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintatapoja. Vahvistetaan opetushenkilöstön ammatillista ja myönteistä vuorovaikutusta kaikkien oppilaiden kanssa.	A1
	Yhteisö/itseohjautuvuus ja asiantuntijuus ohjaa henkilöstön työskentelyä kouluissa.	Mahdollistetaan yhdessä tekeminen, yhteisopettajuus ja yhteinen keskustelu johtamisella ja rakenteilla. Itseohjautuvuuden työkalupakki otetaan käyttöön vaiheittain. Henkilöstön osaamisen kehittäminen koulutussuunnitelaman mukaisesti.	O1
	Tehokas, turvallinen ja taloudellinen palvelutarvetta vastaava palveluverkko.	Opetuspalveluiden tilaresurssin käytön kartoittaminen ja tehostaminen osana kaupunkitason prosessia. Palveluverkon päivittäminen päivetettyjen väestö- ja oppilassuunnitteiden pohjalta.	S4
	Tiloja osataan käyttää monipuolisesti ja tehokkaasti eri toimijoiden kanssa	Tilahallintaohjelman käyttöönotto. Olemassa olevia tiloja käyttö joustavasti erilaisten oppimistilanteiden toteuttamiseen.	S4
2021	Näkyvä ja yhteisöllinen kaupungin juhluvuosi	Järvenpään kaupunki 70-vuotta teema näky koulujen opetuksessa sekä yhteisissä tapahtumissa.	A1
2020-2021	Hyvinvointisuunnitelman toimeenpano	Lasten ja nuorten kulttuuripolku sekä Kolmisoitusopimus yhteistyö	A1

		Hyvinvointisuunnitelmaan liittyvistä kyselyistä yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteiden luominen.	
2020-2022	Arjen turvallisuus on kiinteä osa hyvinvointia.	Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa osallistavien toimintamallien käyttöönottoaminen (Ankkuri, Resto) Kiusaamisen vastaisen mallin käyttö ja kiusaamistapausten dokumentointi ja seuranta. K-0 -mallin kehitystyön jatkaminen	A1

Suoritteet keskeisimmistä palveluista, joissa ta-perustuu palvelutarpeeseen

Päivitetään kevään 2021 aikana

Sitovat taloustavoitteet

	TP 2019	Muutettu KS 2020	KS 2021	2022	2023
Opetuspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	1 753 398	1 535 992	1 692 472	1 692 472	1 692 472
TOIMINTAKULUT	-45 062 471	-46 002 754	-46 407 836	-46 777 875	-48 150 402
TOIMINTAKATE	-43 309 073	-44 466 762	-44 715 364	-45 085 403	-46 457 930

Irtaimistoinvestoinnit

	2020	2021	2022	2023	Summa 2021-2023
Oppilaskalusteet ja luokkien varustus (korvaushankinta)	100.000	200.000	150.000	150.000	500.000
Varhaiskasvatuksen resurssiohjauksen kehittäminen		50.000	50.000		100.000
OPKA Esikunta (yleisvar.) kalusteiden korvausinvestoinnit	10.000	10.000	10.000	10.000	30.000
Varhaiskasvatuksen kalusteiden korvausinvestoinnit	40.000	40.000	40.000	40.000	160.000
JYKn ja Harjulan ensikertainen kalusto			700.000		700.000
Yhteensä	200.000	300.000	1.000.000	200.000	1.700.000

Valtuustoon nähden sitova taso lihavoituna.

